

SJÄTTE SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

E X A U D I

Epistel: 1 Petr. 4:7-11, Evangelium: Joh. 15:18–27, Predikan av Lars Borgström (LFS)

Jesus talar i sitt avskedstal till sina lärjungar om hur världen kommer att hata dem. Vad beror detta hat på? Det beror på att världen vänt sig bort från Gud. Genom syndafallet fick djävulen in hela världen under sitt välde. Alltsedan dess är det endast evangeliet om Jesus Kristus som för människor ut från världen och försätter dem i Guds rike. Att människor på detta sätt blir frälsta från mörkrets rike tål inte djävulen, inte heller dem som lyder under honom. Djävulen själv kommer snart att kastas i eldsjön (Upp. 22:10). Han vet att hans tid är kort (Upp. 12:12) och vill därför dra med sig så många som möjligt ned i den eviga avgrunden. Därför hatar han kyrkan, vars uttryckliga syfte är att befria människor ur djävulens rike.

VÄRLDENS HAT ÄR MEDFÖTT OCH NATURLIGT

Syndafallet, då Adam och Eva förförda av djävulen bröt emot Guds goda vilja, ledde till en fruktansvärd katastrof för människosläktet. Den gudsavbildlighet som människan hade i sitt ursprungliga tillstånd gick helt förlorad.

Den lutherska kyrkans mest kända bekännelse, den *Augsburgska bekännelsen*, fångar människans eländiga, medfödda tillstånd i art. II, Om arvsynen:

”Vidare lära de [lutherska församlingarna], att efter Adams fall alla människor, som fötts på naturligt sätt, födas med synd, det vill säga utan fruktan för Gud, utan förtröstan på Gud samt med ond begärelse, och att denna sjukdom eller arvsynd verkligen är synd, som medför fördömelse och bringar evig död även nu, åt dem, som icke födas på nytt genom dopet och den helige Ande” (SKB, s 57).

VÄRLDENS NATURLIGA HAT KAN OCKSÅ ÖVERGÅ I ETT FÖRHÄRDAT HAT

Det ska naturligtvis sägas att inte alla världens barn är inställda på förföljelse av den sanna kyrkan. Många är ganska likgiltiga, åtminstone så länge den sanna kristendomen inte kommer personligt nära t.ex. genom att en familjemedlem blir omvänd och bekänner sig som kristen. Då kan även de annars toleranta och ”vidsynta” bli kritiska och sätta in sina krafter på att återföra den nyomvända till mer ”sunda vätskor”. Men på det stora hela finns det en stor grupp moderna hedningar, icke-troende, i vårt samhälle som ställer sig tämligen likgiltiga till den kristna tron. De är inte aktiva fiender till evangeliet.

Men så finns det en annan grupp människor, det är de som är uppfyllda av ett aktivt hat mot kristendomen, vill se den utrotad och ser gärna att de kristna förföljs och kastas i fängelse. Vilka är dessa människor och hur har de blivit sådana? Vi möter dem i vår text idag. Jesus talar om dem på detta sätt: ”Hade jag inte kommit och *talat* till dem, skulle de vara utan synd. Men nu har de ingen ursäkt för sin synd” (v 22). Det är alltså fråga om människor som Jesus talat till, undervisat, människor som fått ta del av evangeliets budskap men stött det ifrån sig. Jesus omtalar dem även på detta sätt: ”Hade jag inte *gjort sådana gärningar* bland dem som ingen annan gjort, så skulle de vara utan synd. Men nu har de sett dem, och de har hatat både mig och min Fader” (v 24). De har alltså även sett Jesu gärningar. I vår tid motsvaras detta av de goda insatser kyrkan gjort för mänskligheten. Dessa människor har alltså sett och hört vad Jesus genom kyrkan undervisat om och även gjort av goda gärningar. Ändå vill de bekämpa den sanna kyrkan.

När Jesus i v 22 och 24 säger att sådana människor skulle varit fria från synd om de inte hört Hans undervisning och sett Hans underverk, handlar det inte om att de i ett sådant scenario skulle varit fria från synd i allmänhet – det har vi ju i predikans första del sett att ingen är – utan de skulle varit fria från den grova, högmodiga och framhårdande otron, som grymt hatar och förföljer den som utför underverk och kärleksgärningar mitt ibland dem. Det är just den specifika synden de skulle gått fria från, om de inte så uppenbart bekämpat Jesus.

Det finns en andlig lag som säger att ju mer och närmare man umgås med heliga ting – ju större del av den gudomliga sanningen som man fått sig uppenbarad – desto mer förhårdar man sitt hjärta om man inte ödmjukt

tar emot det hela och villigt låter sig omformas, helgas. C.O. Rosenius visste detta och sade att den som går på en gudstjänst och hör en predikan där förkunnelsen är bibelenlig, inte mer är densamme som han var innan han kom till kyrkan. Han har ju blivit utsatt för Guds ord! Antingen är man mer välsignad än tidigare eller så har man förhärdats. Rosenius säger i detta sammanhang att det är samma sol som får vaxet att smälta och leret att torka. Guds ord kan alltså antingen göra våra hjärtan mjukare eller hårdare, men det vänder aldrig tillbaka fåfängt (Jes. 55:11).

Det kan alltså vara farligt att ta del av Guds ord och Hans uppenbarade vilja, att vistas i Guds rikes närhet, att handskas med heliga ting, nämligen om detta inte får leda till omvändelse och helgelse. Då blir resultatet förhärdelse. Och *straffet* blir dessutom hårdare för dem som gjort sig skyldiga till det som Jesus talar om i vår text idag, att ha hört Honom tala och sett Hans gärningar men ändå avvisat Honom.

Ett exempel ur den mosaiska lagen får illustrera detta. Enligt den prästerliga lagen skulle en prästdotter som bedrivit otukt brännas upp i eld eftersom hon vanärat sin far (3 Mos. 21:9). Just genom att hon tillhörde en prästfamilj stod hon i en särskild relation till den helige Guden. Därför blev straffet så mycket hårdare.

Detsamma kan sägas om den falska, avfälliga kyrkan. Hon stod en gång i en särskild relation till Herren, hon var Hans egen brud, men genom andlig otukt har hon avfallit och får sedan det straff som var reserverat för kvinnor från prästerliga familjer i det gamla Israel. I Upp. 17:16 står det nämligen att de världsliga makterna vid tidens slutskede kommer att ”äta hennes kött och bränna upp henne i eld”. Världen och alla dess människor kommer att bli bestraffade för sina synder. Men den falska skökkyrkan kommer att få ”dubbelt igen” för sina synder (Upp. 18:6).

SANNINGENS ANDE VITTNAR OM JESUS

Med tanke på människans syndfullhet, som ovan behandlats – såväl i dess medfödda, naturliga form som i dess stegrade, förhärdade form – kan man fråga sig hur Gud kan älska människorna, som är sådana fiender till Honom. Hans kärlek beror uteslutande på Hans hjärtliga förbarmande i Kristus (1 Mos. 3:15, Luk. 1:78–79). Det finns alltså ingenting i människan som motiverar Hans kärlek. ”Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog i vårt ställe, medan vi ännu var syndare” (Rom. 5:8), skriver Paulus. Det är inte så att vi vinner Guds kärlek och blir rättfärdiga inför Honom p.g.a. något gott eller gudaktigt hos oss. Därför finns det frälsning också för den mest eländiga, djupast sjunkna människan: ”Den som utan att bygga på gärningar tror på Honom som förklarar den *ogudaktige* rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet” (Rom 4:5).

Sådan är Guds kärlek. Den sträcker sig nedåt, den är omotiverad på så sätt att det inte är något älskansvärt hos oss som utlöser den. Den himmelska kärleken är sålunda helt oförtjänt. Eftersom den enda grund denna kärlek till oss syndare har är Kristus och Hans verk, säger Jesus om den Helige Ande i vår predikotext: ”När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då skall Han vittna *om mig*” (v 26).

Vi hörde tidigare i predikan hur den falska kyrkan skulle bestraffas dubbelt upp. Inom parentes kan nämnas att det i Jes. 40:2 också talas om en betalning dubbelt upp, men av helt annat slag. Där talas det ljuvligt till Jerusalem som fått sin missgärning *försonad* ”dubbelt upp”. Guds överflödande nåd ges gratis till var och en som vill ha den.

De avslutande orden i vår predikotext lyder: ”Också ni ska vittna, eftersom ni har varit med mig ända från början” (v 27). Även de troende ska vittna. Ja, vi som kommit till tro på Jesus som vår Frälsare är den Helige Andes redskap för att kallelsen ska gå vidare till fler människor. I slutet av Bibeln, i dess sista kapitel, finner vi detta samspel mellan den Helige Ande och de troende, kallade ”bruden”: ”Och Anden och bruden säger: ’Kom!’ Och den som hör det må säga: ’Kom!’ Och den som törstar må komma. Ja, den som vill, må ta emot livets vatten för intet” (Upp. 22:17). Anden kallar människor till Guds rike, och dessa människor kallar i sin tur andra människor.

Så länge jorden består ska inbjudan till Guds rike ljuda från både den Helige Ande och oss kristna. Här framställs kyrkans missionsuppdrag. Evangeliet ska föras vidare från land till land, från generation till generation, allt ”intill tidens slut” (Matt. 28:20). Alla som vill får komma!

Amen.